

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház,
Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— fr
Félévre » 6 mesi 3.— »
Negyedévre » 3 » 1.50 »
2 hóra » 2 » 1.— »
Külföldre 1 évre. Per l'estero 8.— »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetési és nyiltterek:
Fölvételnek árszabály szerint a kiadó
hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppeli-
k B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si as-
sumono nell'ufficio di spedizione in
Fiume Tipografia Battara.

1891 július 12

Megjelenik minden vasárnap

12 Lulio 1891

Baross és a magyar ten- geri kereskedés.

A kereskedelmi miniszter előterjesztése alapján a törvényhozás által ímónt elfogadott két törvényjavaslat, melyeknek egyike értelmében a „Lloyd“-dal 23 évig fenállott posta- és hajózási szerződés felbontott, másika pedig az „Adria“ s a magyar állam közt fenálló eddigi viszonyt sokkal szelebb alapokra fekteti. oly hatálmás lépést képez tengeri kereskedelmünk fejlesztése s önállósítása terén, hogy csak köteleességet teljesít a journalistika, midőn azokat ismételtre a megismertetés tárgyává teszi és minden oldalról megvilágítja.

Eddigél tengeri kereskedésünk fejlesztése és önállósítására, eltekintve attól, hogy szükségességének tudate nem vert volt még elég erős gyökereket a nemzet közvéleményében, mostoha anyagi viszonyaink között csak vajmi szerény összegeket fordíthattunk.

De végre utat tört magának nálunk is az az igazság, hogy a szabad tengeri utak fölhasználása a közgazdaság fejlesztésére első rangú fontossággal bír, s így a kormány is mindinkább határozottabban lépethet fel. — De szem előtt tartandó az is, hogy előbb meg kel-

lett teremteni annak előfeltételeit s ez időszertint egyedüli kikötőket, Fiumét, — nagyobbserű forgalom befogadására és közvetítésére berendezni, másodsor pedig a vasuti viteldíjak helyes és cseztudatos megszabása által a fiumei utirányt lehetőleg fejleszteni.

Az áruknak Fiuméből való továbbítására nézve azonban az 1880. évig nagyobbára az osztrák-magyar Lloydra voltunk utalva, mely társaság, Magyarország részéről az alkotmány visszaállításától kezdve 1878-ig: 533.000 frt, azontul pedig mostanaig 408.200 frt évi szubvenzióban részesült. Mindamellert Fiume összes ki- és beviteli forgalma 1879-ben harmadfélmillió métermázsánál — huszonötmillió értékben — nem rugott többre, s ennek is a Lloyd csak mintegi 8-adrészét közvetítette. Vajmi csekély eredmény a több mint félmilliónyi évi segélyért. De ezen nines mit csodálkoznunk, mivel a Lloyd teljesen Trieszt befolyása alatt állván csak kénytelen-kelletlen teljesítette fiumei szolgálatait.

Világos lévén, hogy csupán a Lloydra támaszkodva, tengeri forgalmunk, melyre pedig oly nagy mértékben utalva vagyunk, messze alatta maradt az ország termelési és kiveteli képességének, — a kormány köteleességének ismerte fel

másfelé nézni s a bajon segitendő — javaslatához képest — a förvenyhozás 1880-ban előbb az „Adria-Ship-Company“, angol társaságnak, majd ennek magyar társasággá átalakulása után az: „Adria magyar tengeri hajózási részvénytársaság“-nak 150.000 frt. évi szubvenziót 5 évre szavazott meg. Így alakult meg az első magyar tengeri gőzhajózási társaság. — E segély azonban elégtelennek bizonyulván, a törvényhozás azt 1885-ban 250.000 frtra emelte, s ehhez járulván a szerződésben feltételeken, kikötött járatokért fizetett külön összegek, az Adria az utóbbi 5 évben 307.300 frtnyi évi állami segélyben részesült.

E lépések sikere, kapcsolatosan a kormány s a fiumei viszonylatban érvényesített tarifapolitikájával s a magyar kikötő berendezésének előhaladásával minden várakozást felülmúlt. Mig ugyanis 1880-ban Fiume összes forgalma 2.857.270 mét.mzs. — 27.214,153 frt értékben tett ki, 1890-ben már 8.147,143 métermázsára emelkedett 88.725,286 frt, értékben; tehát 10 év alatt megégyszeresedett. Ezen forgalomnak az „Adria“ mintegy 1/3-át közvetítette, azonban hajójának kicsi voltánál fogva, mely csakis 10 gőzösből, 7.700 brutto registertonnával, állott, hogy a szerződéses járatokat betarthas-

sa, kénytelen volt nagyobb mértékben használni bérelt, idegen hajókat.

A kép teljessége okáért itt meg kell azt is jegyeznünk, hogy a fiumei kikötő forgalmának oly példátlan növekedése nem kis mértékben mólói helyes kiépítésének is köszönhető, mely lehetővé teszi, hogy azok védelme alatt a hajók teljes biztonságban horgonyozhassanak. E tekintetben a triezsti kikötő a fiumeit semmi esetre sem mulja felül; pedig a fiumei kikötő hullámtörői még be sincsenek végezve. Ámde emlékszünk meg azokra az időkre, midőn a triezsti és bécsi lapok egyszerűen nagyzási kőbortból származottnak kiáltották ki a magyar kormány törekedését, hogy jól tervezett hullámtörők segélyével Fiumét teljesen biztos kikötővel lássa el. Ez azok a bizonyos hírlapok lehetetlennek állították — a fiumei öbölben állítólag folyton dühöngő bóra miatt. Ámde a bóra még sokkal erősebben fúj Triesztben, mint Fiumében, és Triesztből mégis nagy kikötő város lett; tehát a bóra nem fog akadályul szolgálni, hogy Fiume is azzá legyen.

Hogy az „Adria“, mely pedig az első években nagy nehézségekkel küzdött, a tengeri kereskedelmünk fejlesztése közül már is igen jól szolgáltatott, azt a föntebbi

Égy év története.

A „Fiume“ eredeti tüzéje.

A beszéd szövegére kerültek fontos és kevésbé fontos dolgok. Szóba jött a drága jó haza. Ekkor Killyéni Endre megpendíti a magyar daloskór eszméjét. Az eszme tetszett és befészkelte magát a társak szívébe. Kezdetét vette most a fejtörés: quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur, quomodo, quando, — mert nehéz ség is volt ám elég. Ki indítsa meg? Hol? Mi célbó? Hogyan? Vajjon felkarolják-e? — Mind collegák voltak; mindegyik szám tott a többire és egyet sem akart elveszíteni a többi. Az ezernyi gond daczára másnap új hír szárnyalta be a tanügy magyar köreit. Az első kezdeményezés a polgári iskola tancerői között indult meg; onnan átszivárgott a főgimnásiumba; majd a hivatalnoki karból ny-rt újabb tagokat; szóval az alakuló félben lévő magyar daloskór lett azon idő szerint a közérdeklődés látóhatárának uralkodó planetája.

Karnagyot csakhamar találtak Brand Ede okleveles énekτανάρ személyében; a munka oroslán részét mint hű adjutáns magára vállalta Czibesz Mihály; a polgári iskola teremt énekórákra felajánlotta Donáth Imre. A daloskór eszméjét

elkesültséggel fogadta a főgimnásiumi tanári kar. A kezdeményezés emberei nem reménykedtek, kanem mi sokkal helyesebb volt, tettek és már az első lépéseket siker koronázta. Ne is bizzunk mindent a jövőre; mert mindent a jövőtől várni gyengesség. Ut az óra, mely minket is a múltnak ad át és nem fog visszaszóllítani, ha majd újabb eredményeknek örvend haza és az emberiség. »Tett az idő mértéke« — vagyis annyi időt éünk, amennyit tettünk; a többi elveszett.

Barátság, jó ismeretség, collegialitás címén gyűjtötték a tagokat és én örömmel közlöm a sorakozó egyének díszes névsorát:

Barth József Dr. Berghoffer József, Brand Ede, Czibesz Mihály, Evin-ger Antal, Goldstein Adolf, Jettmár János, Killyéni Endre, Körösi Sándor, Kubiesek Albert, Michélich Endre, Mozog István, Németh Gyula, Rösszer Mihály, Dr. R. Sándorffy Nándor, Schönwetter Henrik, Sforzina Mátys, Singer Alajos, Spanner Emil, Standl Otto, Strauch Gyula, Szabó Sámuel, Sziggárdó István, Zsilinszky Ferencz urak. Pártoló tagok: Donáth Imre, Pest Aladár urak.

Több oly jellemző vonást találunk, az Európába költözködő magyarok eljárásai módjában, mely őket nemes oldalról

tünteti fel; mint például: a tolvajlás szigorú büntetése, mely Capitalis sententia volt nagyobbbrézt.

Romlatlan erkölcsseikről tanuskodik az egynejtűs is, mit hadakozó, pogány népnél és hozzá még keleti fajnál elis merészel enlithet minden moralista; de a magyarnak legszebb vonása mégis Hadúr Cultusában nyilvánult, amidőn magasabb helyekre folyók mentén, erdő vagy berkek közelében, melyek mind az emelkedettséget, az elkülönzött magányt jelezték, — legkedvesebb állatját a lovat és ebből is a tisztaság színével a fehér lovat áldozta fel Istenének és lehetőleg olyan lovat, melven még senki sem ült, mi a szűzies áldozatnak analogiaja. Nemzetöseinek nyomdokaiba lépett a fiumei magyar daloskór, és jan. 1-én (1891) alig három heti kezdeményezés után megjelent szent Vid és Szende templomának csarnokaiban, hogy első szereplésében bemutassa Hadúrnak (Deus, exercituum Dominus) hódolatát és ekkép megtartsa daloskóri primitiáját. Hogy mily őszinte volt körünknek szándéka, benső érzülete, szívos elhatározása; már onnan is világos, hogy január 1-ét még sok más nap követte, melyeken a magyar Szent beszédek alkalmával u. m. február 1-én, márcz 1-én, ápril 5-én, május 3-án, fíradhatla-

nul tovább működött az isteni tisztelet szolgálatában. — Nem tudom azért énekeltek e, mert ünnep volt, vagy azért volt ünnep, mert ők énekeltek.

Fiumében drága a flakás, ezek a rán veszünk minden talpalattnyi földet; behordjuk a hegyeket a tengerbe, mintha kiakarnók kövezni az Adriát. A daloskór azonban ingyen lakást kapott. A polgári iskola igazgatóságánál ütöttük fel legelőször a főhadiszállást; de amint a tagok száma nőtt, még szabadabb mozgást ohajtottunk és így átköltöztünk ugyanazon iskola tanácskozási termébe. A téli idény elteltével a főgimnásium nagy terme lett nemes aspiratióink tárgya, mit a helyettes tanfelügyelőtől megnyervén, küldöttésgileg a polgári iskola igazgatóságának köszönetet mondtunk és búcsút vettünk az első dalok hajlékától. Nomád életünk harmadik nyugpontja eszerint a főgimnásium volt hol valószínűleg mégis maradunk »Hic manebimus«. Miután körünk minden tekintetben proficit, anyagilag sem ütött be deficit. Az évi számadás rövid; de hű képe a következő: összes kiadás volt: 36 forint 80 kr. ebből beszerezett 20 darab keményfedelű szőlám-könyv, 7 frt értékben, 16 darab Gyer-támfy-Bartalus »Négyes dalok zsebkönyve« 19 forint 20 kr. értékben. 10 frt.

adatok igazolják. De azokból ép oly világos, hogy a Lloyd, mely pedig 1867 óta összesen 11 1/2 millió subventióban részesült Magyarországról, — fiumei kikötőknek nem tett latba eső szolgáltatást és 90 hajóján egyetlen magyar kapitányt, vagy gépészt sem alkalmazott. Csak még egy példát hozunk fel annak bizonyítására, hogy Trieszttel szemben mily mostohán bánt Fiumével. A szerződésnek 1888-ban (XXI. t. cz.) a Lloydal történt megnyitása alkalmával, a társaság Magyarországról újabb, nem csekély engedményképp állította oda, hogy azontúl havonként közvetlen járatot rendez be Fiume és Alexandria között. Ámde míg a Trieszt és Alexandria közti járatokra 11 1/2 tengeri mérföldnyi sebesség lett kikötve, a Fiume és Alexandria köztiekre csak 10 mérföldnyi sebességre kötötte le magát. Ennek következménye pedig az volt, hogy habár a Fiume és Alexandria közti járat uttávolsága 72 tengeri mérfölddel kisebb a Trieszt és Alexandria köztinél, mégis 24 órával több időt vett igénybe. Hogy ily körülmények közt a kereskedő — az idő nála pénz lévén inkább a trieszti járatot vette igénybe, igen természetes.

Ámde a Lloyd dacára annak hogy több mint fél századon át ugyszólván monopóliummal bírt az összes monarchia tengeri forgalmában, oly helyzetbe jutott hogy nagyobb segítyezés igénybe vétele nélkül — a mint a jelenté — a szerződéses járatokat tovább be nem tarthatja. A fenforgó körülmények közt mi sem természetesebb annál, hogy a kereskedelmi miniszter azt határozottan megtagadta és megragadta az alkalmat az eddigi szerződéses viszony megszüntetésére, hogy az ügy felszabadult szubvenziót jobb haszonra fordíthassa és nagyobb részét különösen a már eddig is bevált Adria megerősítésére felhasználhassa. Az Adriával megkötött új szerződéssel Baross szilárdul megvettette a magyar önálló tengeri ha-

60 kr. pedig kották hectographon való sokszorosítására fordított. Ezen kiadással szemben ugyanannyi (36 f. 80) bevétel volt. Goethe egykor azt mondta Shakespeare-ről, hogy valahányszor műveit olvassa, mindig azt hiszi, hogy a sors könyve előtt áll; mert a legváltozatosabb életnek izalma és szele zug azon sorokon át és erőszakkal gyorsan ideoda hányja a művek lapjait. Éppen az ellenkezőt kell a daloskörről állítanom; ha egy évi multján végig tekintek. Daloskörünknek, az együttérzés medrében békésen folytak le napjai; nézeteltérésekről, amennyiben ezen acut jellegű oltottak volna, szó sem lehet. A betanulandó dalok meghatározásában a karnagy intézkedett, — az összejevetelek idejét heti két órában szerdán és szombaton este 6-kor közmegeállapodás jelölte ki, — a templomi éneklést egyezsek, mint Dr. Berghoffer József és Szabó Samu, megleghangú indítványára, készséggel fogadta el a kör. Csupán egy pont volt, melyet actualni még nem lehetett, t. i. az alakulás kérdése.

(Folyt. köv.)

józás alapjait. E szerződés a multnak tapasztalatait czéltudatosan számbavevő és minden részletében átdolgozott mű. Az Adria, mely eddigelé évenként 192 járatot, 607.980 tengeri mérföldnyi ut-hosszal teljesített, ezentúl összesen 911.4000 tengeri mérföldnyi ut-hosszal lesz kötelezve. Legnagyobb kivitelünk eddigelé Angliába volt, mely utirányt 132 rendes járat képezte Glasgowba, Liverpoolba (Cardiff érintése mellett) a szenkészet kiegészítése végett), Londonba, Hullba és Leithbe. Tekintve azonban az Angliával való forgalmunk fejlődés-képességét, az Adria ez irányban ezentúl 150 járatra lesz kötelezve.

A francziaországi járatok is tetemes számmal lettek megszüntetve. Spanyolországba és a portugali kikötőkbe az Adria ugyan eddigelé is járatott már hajókat de e járatok csak feltételesek voltak; t. i. ha az illető viszonylatokban legalább fél hajórahomány állott rendelkezésre, a kormány kivánságára a társaság köteles volt egy hajót indítani. Minthogy pedig kivitelünk fejlesztésére nagy jelentőséggel bír a spanyolorzági s az évről évre emelkedő portugali utirány következetes ápolása, a mondott országok megjelölt kikötőibe a jövőben 18 járat lett rendszertve.

(Folyt. köv.)

A fiumei szabad kikötő megszüntetéséhez

Szabályrendelet a hajónyilatkozatokról.

Járművek, melyekre nézve hajónyilatkozatok nem szükségesek.

10. §.

Hajónyilatkozatok nem szükségesek az üres, valamint mindazon tengeri kereskedelmi hajóknál, melyeknek rakományuk csak:

1. Vámentes tárgyakból, vagy
2. oly árukból áll, melyek vámhivatali okmányokkal egyik vámhivaltól a másikhoz utaltatnak, vagy
3. az 1. és 2. pontok alatt említett árukból van összevetve.

Azon járművekre, melyek a tengeri kereskedelmi hajók lajstromozásáról szóló 1879. évi XVI. t. cz. 10. §-a értelmében a tengeri kereskedelmi hajók osztályzatának egyikébe sem tartoznak a minők a kizárólag kedvtöltési célokra való (yacht-) használatra, vagy a földművelő lakosság gazdasági céljaira vagy kizárólagosan a kikötők belforgalmára szolgáló hajók, a jelen szabályzat határozmányai egyáltalában nem alkalmazhatók.

Ép úgy nem alkalmazhatók a jelen határozmányok a hadi s minden egyéb az állam tulajdonát képező vagy általa bérelt de közgei által vezényelt járművekre, mindazon szállításonkál, melyeket azok a kormány rendelkezésére és számlájára végeznek.

A hajónyilatkozatok vezetésének kötelezettsége alól felmentett hajók élelmiszer-készleteikre nézve sem tartoznak hajónyilatkozatok szerkesztési.

Időszaki járatok részére engedett könnyítések.

11. §.

Oly gőzösök, melyek előre közhírré tett menetrend szerint időszaki járatokat tesznek s közben sem külföldet,

sem szabadterületeket nem érintenek, a hajónyilatkozatok vezetésének kötelezettsége alól a pénzügyi hatóság által felmenthetők. Ezen kedvezmény azonban esetről esetre kérendős az indokok közlése nélkül bármikor visszavonható, a minék okvetlenül be kell következnie akkor, ha bebizonyodott hogy a kedvezmény jövedéki kihágás elkövetése használtatott.

12. §.

Mindazok a gőzösök, melyek előre közhírré tett menetrend szerint időszaki járatokat tesznek, a következőkönnyítéseket vehetik igénybe:

A hajónyilatkozat sem hivatalosan nem láttamoztatik, sem pecset alá nem helyeztetik és indulás alkalmával ugy a hajó parancsnoka mint maga a vállalat, vagy ennek valamely ügyöke által aláírható és benyújtható.

E könnyítés mellett azonban, ha a hajó magyar vagy osztrák kikötőket érint, a hajónyilatkozatot két példányban kell kiállítani, és abban valamennyi berakott árut minden egyes magyar vagy osztrák rendeltetési körök szerint külön-külön fel kell sorolni.

Ezen okmány egy példánya minden indulási kikötőben az ott berakott összes árukról benyújtható, a mi akár az egyes rendeltetési körök részére szerkesztett összes okmányok másolatai, akár pedig egy az összes okmányokat egybefoglaló nyilatkozat utján történhetik.

Minden érkezési kikötőben az ezen kikötő számára szerkesztett okmányt be kell nyújtani.

Büntetési határozatok.

13. §.

A jelen szabályzat ellen elkövetett kihágások a következők határozmányok szerint fenyíttetnek:

1. Ha valamely hajóparancsnok, a kinek hajónyilatkozattal kell bírnia, ilyen-nél nincs ellátva, vagy ha a nyilatkozat meghatározott kelleknek meg nem felel, vagy ha a hajóparancsnok a törvény által fejjogosított tisztviselő vagy közeg felszólítása dacára a nyilatkozat bemutatását vagy másolatának kiszolgáltatását megtagadja, vagy ha a nyilatkozat lepecsételt borítéka sértett állapotban találatik, a hajóparancsnok tekintve azon büntetésektől, melyek öt csempészeti kísérlet címén érhetik, 2 firtól 200 firtig terjedhető jövedéki rendbírassal sújtandó.

2. A hajónyilatkozatban előforduló valótalanosságok a közetkező estekben tekintetnek csempészeti kísérletnek:

- a) Ha valamely meglevő tárgy moróben el lett halgatva;
- b) ha az áruk neme és mennyisége annyira helytelenül lett kiténtve, hogy a meglevő vámköteles áru helyett vámentes, a meglevő behozatali vagy kiviteli tilalom alá vetett áru helyett a korlátozásnak alá nem vetett, végre ha a magasabb vámmilleték alá tartozó meglevő áru helyett kisebb illetékkel tárgy vétetettől a hajónyilatkozatba, és mindkét esetben

c) ha behozatali vám alá eső árukkal a hajó a magyar-osztrák vámterület valamely kikötője felé tart vagy pedig a vámvonalától négy tengeri mérföldnél kisebb távolban éretik, kiviteli vám alá eső áruknál pedig, ha a hajó rendeltetési célja a külföld, vagy valamelyszabadterület.

Az áruk mennyiségének helytele kiténtése nem fenyíttetik azonban akkor, ha a valóban meglevő mennyiség a kiténtetett mennyiségtől kevessebb mint 10 százalékkal haladja meg, mely kivétel határozmány azonban nem alkalmazható a on esetben, ha darabszám szerint elvámolandó tárgyakról van szó.

Ha azonban a hajó a magyar-osztrák vámterület egyik kikötőjéből valamely szabadterület vagy külföldi kikötő felé tart, akkor a talált és a hajónyilatkozatba fel nem vett áruk a szerkesztendő zapy már szerkesztett

hajónyilatkozatba utólagosan felyeendők. Nagában ezen hiány miatt büntetés nem alkalmazható, feltéve hogy a kérdéses áruk sem az egyedárusági tárgyak, sem a kiviteli vám vagy kiviteli tilalom alá eső áruk közé nem tartoznak.

A magyar leszámítoló és pénzváltó-bank Fiumében.

A magyar leszámítoló- és pénzváltó-bank a kereskedelemügyi m. kir. ministerium pártfogása mellett, a magy. kir. államvasutak igazgatóságával kötött szerződés alapján, a fiumei kikötőben a magy. kir. államva-utak vágányvonalán mai napon egy nyilvános jellegű raktározási üzletet nyitott.

E célra Fiumében a m. kir. államvasutak megbizásából és számlájára egy gabna-elevátort épített, mely mindennemű gabona gyors és alkalmas elhelyezése, kezelése és elszállításához szükséges legújabb szerkezetű gépezeti berendezéssel, kitűnő gabonatisztító és árpa osztályozó készülékekkel van ellátva.

Ezenkívül a m. kir. államvasutak és a m. kir. tengerészeti hatóság — legnagyobb részt a punto francoban (vámmentes területen) fekvő — kitűnő raktárakat bocsátott a raktárállalaj rendelkezésére, s így elválhat mindennemű behozatali vagy kiviteli áruknak beraktározását, kezelését, szárazon vagy vizen való tovább szállítását a legjutányosabb feltételek mellett.

A vállalatkoz beraktározás céljából vasuton érkező és tengeren tovább szállítandó, vagy tengeren érkező és vasuton tovább szállítandó áruk három heti fekbérmertensséget élveznek.

A raktározási üzlet keretébe tartozó mindennemű teendőkre, ugyszintén az áruknak minőség szerinti átvételére, valamint azoknak a hajóba való berakására és a hajó elismervényeknek (connossement) tovakuлдésére vonatkozó megbizásokat is elvállalja s azokat a vett utasítások szem előtt tartása mellett a legnagyobb megbizhatósággal végrehajtja, máltal a megbizókra nézve elcsik annak szüksége, hogy a kezelés és szállítás ellenőrzése céljából Fiuméba külön megbizottakt küldjenek.

A vállalat címén feladó árúkra már a vasuti feladó-vevények vagy a hajó-elismervényekre (connossement) Fiumében előlegek nyujtatnak; nemkülönben elvállalja az utóbbiak ellenértékének behajtását is mérsékelt jutalékért, s előlegezi egyszorsmind a beérkező árukat terhelő szállítási díjakat is a feladó számlájára terhére.

Vám- és fogyasztási-adóköteles áruknak a vállalat tárházaiában való elhelyezése valamint onnét transito elszállítására a vám- és fogyasztási adó lefizetése nélkül történhetik.

Oly áruk után, melyek kiviteli díjat élveznek mint pl. cukor, szesz, stb., a kiviteli díj ezen áruknak a punto-francoban fekvő vállalati raktárakba való beraktározása után azonnal folyosztatik.

A bor avinaga a raktárakban megvan engedve és a szesz fogyasztási adó visszatérítettik.

A gabna-elevátorra nézve kiemelendő, hogy abba a gabona szállítás az összes feladási állomásokról *alla rinfusa* (öntött állapotban), külön e célra berendezett ugynevezett a rinfusa waggonokban történhetik.

Ez által a megbizók igen jelentékeny megtakarítást érnek el egy részről a zsákkölcsöndíjak, továbbá a zsákszállítás és visszazállítási költségek teljes elkerülése, valamint az egyszerűbb kezelés folytán; más részről pedig az által, hogy a zsákokban való szállításhoz gyakran előforduló nagyobb súlyhiány a rinfusa — szállítás esetében a lehető legeskegyebb mértékre száll alá.

A vállalat kiváló gondnal szerkesztett nagyszabású gabna-tisztító és osztályozó készülékein a gabnaneműek gyorsan és

alaposan tisztosítottatja.

A bank a tésével régi tárainak volt bizta.

A raktár megküldi a rium jóváhagyási tári díjszámlát veszen szolgál.

Helyi események.

Gróf Zich családja, me lőzön, de a b fölti a nyári Lendván fény sítették.

Nikita F. gróf fejedelem, „Andrea Ho hadiyachtal társaságában a déli vasuták fővárosb a fejedelem nyán egy kor tétet visznek.

Esküvő. H. nők a fiumei e hó 2 án ve min magyar k szép és művel min kisasszo.

Eljegyzés. lamvasuti tiszt Titusz mattug Olgát.

József fő képe látható kerülő képet. pész hazánkfi cik meg élethű ké zik meg.

Vámírtetek bad kikötő m főbb munkál is e hó 6-ká vatalnokok, f tértől a Ri gyűltek össze telyen az első za fiumei főv ság előke r vamfőigazgató Lajos pénzüg rát, hangsúly detes körülm megszüntetésé intencióinak tapintattal tö ügyi tanácsos fői, a kik leh bad kikötő m munkálatok o

Az utóvám kálatai. Az u idő szerint a f tésével van tok a f. évi j vasárnap befej őrzést a bizot ja gyakorolni.

A cirquen is említett től, hogy a C herczeg és tő sitendő üdülő alkalmából Dr vic orvosok a szedni a magy a nagyobb bot ből a két hara Stipeties főisp lüggsztette. gesztés ellen a takozást jelen

A helyben ezredbeli hely 4-dik zászlóalj ja el Fiumét,

alaposan tisztíthatók, illetve minőségileg osztályozhatók.

A bank a fiumei raktárvállalat vezetésével régi főhivatalnokát és barcsi raktárainak volt vezetőjét, *Lévay Adolfot* bizta.

A raktárvállalat kívánatra szívesen megküldi a m. kir. kereskedelmi minisztérium jóváhagyásával megállapított raktári díjszabást és üzletszabályzatot, s szívesen szolgál bármily fölvilágosítással.

Helyi és különféle hírek.

Gróf Zichy Agost kormányzót és családját, mely nem mint említettük Kárlózon, de a bellatinói családi kastélyban tölti a nyári szünet egy részét, Alsó-Lendván fényesen fogadtatásban részesítették.

Nikita Fiumében. Nikita montenegrói fejedelem, e hó 9-kén reggel az „Andrea Hofer“ nevű osztrák-magyar hadiyachtal fiának Danilo hercegnek társaságában Fiuméba érkezett s innét a déli vasuton Bécsbe utazott. Az osztrák fővárosban töltött rövid idő után a fejedelem Heidebergbe siet, hol leányán egy komolyabb jellegű orvosi műtétet visznek véghez.

Esküvő. *Huszár József* m. kir. főmérnök a fiumei kikötőépítészeti hivatalnál, e hó 2-án vezette oltárhoz *Jármay Armin* magyar kir. államvasuti főellenőrnök szép és művelt lelkű leányát *Jármay Hermin* kisasszonyt Budapesten.

Eljegyzés. *Plank Kálmán* m. kir. államvasuti tisztviselő, eljegyezte lovag *Pöhl Titusz* mattugliei állomási főnök leányát Olgát.

József főhercegnek legújabb arczképe látható Fiumében; a kitűnően sikerült képet *Funk Antal* fiumei fényképész hazánkba készítette. — A főherceg élethű képét naponként sokan tekintik meg.

Vámtisztek lakomája. A fiumei szabad kikötő megszüntetésével kapcsolatos főbb munkálatok befejezése után, vagy is e hó 6-kán a Fiuméba rendelt vámhivatalnokok, fiumei kartársaikkal egyetértőleg a Ricci-féle villában lakomára gyűltek össze. — A vizsgálhatú esélyen az első pohárköszöntőt *Rauch Géza* fiumei fővámhátnok, mint a bizottság elnöke mondotta *Thuróczy Adolf* vámfőigazgatóra; *Thuróczy* erre *Szoborics* Lajos pénzügyi tanácsosa emelte pohárát, hangsúlyozva egyúttal ama örömdetes körülményt, hogy a szabadkikötő megszüntetésének nehéz ügye a kormány intenczióinak megfelelően a legnagyobb tapintattal történt meg. *Szoborics* pénzügyi tanácsos mindazokat köszöntötte föl, a kik lehetővé tették, hogy a szabad kikötő megszüntetésével járó nehéz munkálatok oly sima befejezést nyertek.

Az utóvámozási bizottságok munkálatai. Az utóvámozási bizottságok ez idő szerint a fizetési meghagyások elkészítésével vannak elfoglalva; e munkálatok a f. évi július hó 12-én, vagyis ma vasárnap befejezettek, azonban az ellenőrzést a bizottság a f. hó végeig fogja gyakorolni.

A cirquenizei esethez. Lapunkban is említést tettünk arról a kinos ügyről, hogy a Cirquenizeben József főherceg és több magyar főúr által létesítendő üdülő hely alapkövének letétele alkalmából *Dr. Marković* és *Dr. Oresković* orvosok a diadalkapuról leaktarták szedni a magyar zászlót. — A hatóság a nagyobb botrányok elkerülése' céljából a két haragos urat hűvösre tétette, Stipetics főispán pedig állásuktól fölfüggesztette. — A két orvos a fölfüggesztés ellen a horvát kormányhoz tiltakozást jelentett be.

A helyben állomásozó Jellacsics ezredbeli helyőrség, mely a 2-ik és a 4-dik zászlóaljából áll, e hó 14-kán hagyja el Fiumét, hogy a Károlyvárosban

és szamoborban megtartandó nagy hadgyakorlatokban résztvehessen. — A hadgyakorlatok alatt a helyőrség *Pavičić* főhadnagy parancsnoksága alatt 51 emberből fog állani. Az eltávozó zászlóaljok a f. évi szeptember hó 7-kén térnek vissza Fiuméba.

Az 1848—49-ik szabadságharcz képekben. Hentaller Lajos orsz. képviselő és Farnek Béa által sok évek óta gyűjtött és kiválóan érdekes 48—49 gyűjtemény kiállítása néhány nap mulva a fővárosi vígadó több termében megnyílik. E nagyon érdekes kiállítás tartalmazza és úgyszólván majdnem egész teljességgel — mindazokat a képes ábrázolatokat, melyek az 1848-49 szabadságharczunkról s annak szereplőiről hazánkban, Európában és Amerikában felkutatottak és megszereshetők voltak. E gyűjteményben 1600 (egyezerhat száz) kép van mindenféle fajtájú és nagyságú olajfestményektől kezdve a fényképekig, meg a metszett vagy litografált képekig. Érdekes és fölöttébb jellemző, hogy e gyűjteményben 205 kép Kossuth Lajost ábrázolja és hogy mind a 205 Kossuth kép más más nyomtatásban megjelent kép s legnagyobb része külföldi származású. Az egész a legváltozatosabb és legérdekesebb quodlibet, igazán szemléltető kommentárja annak a frappans hatásnak a melyet szabadságharczunk az egész világra tett. E jeles kiállításnak érdekesebbé tételére Pázmány Dénes és gr. Karolyi Gábor orsz. képviselők is közreműködnek és a birtokukban levő 48—49-re vonatkozó tárgyakat szintén kiállítják. Gr. Karolyi Gábor ezenfelül a kiállításnak engedti át Kossuth ama legújabb életnagyságu képét is a melyet az ő megrendelésére Karlovsky Bertalan Párisban élő híres magyar művész festett most. E kiállítás rendezői kéri egyúttal az egész hazai közönséget, hogy a birtokukban levő szabadságharczi emlékeket a kiállítás tartamára vizontszolgáltatást vagy meghatározott díjért átengedni sziveskedjenek. Minden ilyen küldemény Hentaller Lajos orsz. képviselő és Farnek Béa uraknak Budapest V. a fővárosi vígadóba czimzendő. A legesekélyebb, kiáltható tárgyat beküldő is, egy életnagyságu fénykép imitációt kap Kossuth vagy valamely jelesebb költőnk arczképéből. A kiállítás befejeztével pedig a gyűjtemény tulajdonosai több száz darab érdekes tárgyat, ugymint nyomtatott és festett képeket plakátokat, fegyvereket stb ajánldékoznak a budapesti, kolozsvári, aradi, kassai stb olyan muzeumoknak a hol 48—49 ereklyék is vannak.

„Biztosított“ főherceg. A külföldön meglehetősen általános szokás, hogy fejedelmi családok nagy összegekre biztosítják az életüket. Nálunk eddigelé csak Orth János, a régebbi János főherceg biztosította az életét. Most, — mint értesültünk, — József főherceg is nagy összegre kötött életbiztosítást, még pedig a „Gresham“ társulatnál.

A Mutual életbiztosító társaság a m. kir. kuria által helyben hagyott cégbejegyzés alapján megkezdte magyarországi tevékenységét. Magyarország számára külön igazgatósága van e társaságnak, mely tőke és forgalom dolgában a világ legnagyobb szabásu vállalatai közé tartozik. A „Mutual“ kerek felszárad óta áll fenn s jelenlegi pénzalapja nem kevesebb, mint 367 és nyolctized millió forint, mely összeg nagysága még Amerikában, az óriási vállalatok hazájában is, szokatlan. Így pl. a világ leggazdagabb bankintézete, az angolbank. összes vagyona körülbelül 150 millió forinttal kisebb a Mutual pénzalapjánál. New York államban a biztosító társaságok szigorú állami felügyelet alatt állanak; külön biztosításiügyi minisztériuma van az államnak s ez a főhatóság hitelesítette a Mutualra vonatkozó, következő adatokat: A múlt 1890-iki évben, tehát egyetlenegy esztendő lefolyása alatt, a „Mutual“-nál 402 és fél millióra rugó új biztosításokat kötöttek s ezzel együtt a „Mutual“ összes biztosítási állománya ez év január 1-én 1695 millió és 567,163 frtot tett ki. A „Mutual“ múlt évi bevétele 87 és fél millió forint

volt. Érthetővé lesz az összegek ily módon való felszaporodása, ha pl. megtudjuk, hogy egyetlen ember, a newyorki osztrák-magyar főkonzul, Havenmeyer A. Tivadar ur, midőn saját magát és családjá négy tagját a „Mutual“-nál biztosította, egyszeri díj fejében másfél millió forintot fizetett a „Mutual“ pénztárába, a mi mindenesetre ez intézet teljes biztosságára vall. Különösen megjegyzendő, hogy a „Mutual“ nem részvénytársaság, hanem tisztán a kölcsönösség élén alapuló vállalat. Az óriási forgalmi tőkének megfelelő tekintélyes nyereség maguk a biztosítottak közt osztatik fel, kik ekkp szinte tulajdonostársai a vállalatnak. Ilyeténképp a társaság fennállása óta nem kevesebb, mint 210 millió forintot kaptak a biztosított személyek biztosítási összegeiken felül, tisztán üzleti nyereség címén. Az igazgatóság helyisége Budapesten, a bécsi utcában 5. szám alatt van.

M. kir. államvasuti ügyek.

Magy. kir. államvasutak. A f. évi május hó 25-én életbeléptetett magyar-adiáriai kötelek díjszabás 1. füzetének 24—28 lapján.

„8. Határozmányok a Fiuméba vagy Fiuméből szállítandó áruknak az ottani kikötői tárak és szabadrahhelyeken való kezelésére nézve“.

ezim alatt foglalt fejezet f. é. július hó 1-én hatálon kívül lép, s helyette ugyanazon naptól fogva további intézkedésig, illetőleg a fentidézett díjszabási füzethez kiadandó I pótlék életbeléptet napjaig a magyar kir. államvasutak 1891 január hó 1-től érvényes helyi díjszabásához (II rész) f. évi július hó 1-én életbeléptet I. pótlék 4 és 5 lapján.

„XIII. Határozmányok a Fiuméba vagy Fiuméből szállítandó áruknak a fiumei kikötő vám- és szabad területén fekvő vágányokon, raktárakban és szabad rakhelyeken való kezelésére nézve“.

ezimü fejezetben foglalt határozmányok lesznek mérvadóak.

Háló és étkező kocsik valamint közvetlen személykocsik közlekedése a m. kir. államvasutak vonalain. A m. kir. államvasutak hálózatán diszesen és minden kenyelemmel berendezett háló- és étkező kocsik, valamint közvetlen személykocsik a következő vonalokon közlekednek é. p.

Hálókocsik: Budapest és Bécs, Budapest és Kassa, Budapest és Zágráb között az éjjeli személyvonatoknál; Budapest-Ruttka-Boroszló és Berlin, Budapest-Arad Predeal, Budapest és Fiume között a délutáni gyorsvonatoknál; Budapest-Kolozsvár-Predeal között az éjjeli gyorsvonatoknál.

Étkező kocsik: Budapest és Bruck, Budapest és Zimony, Budapest és Kassa Budapest és Kolozsvár, Kolozsvár és Brassó között a nappali gyorsvonatoknál.

Közvetlen személykocsik forgalomban vannak I. és II. osztálylyal: Bécs-Budapest és Konstantinápoly; Budapest-Ruttka-Berlin; Budapest-Győr-Graz; Budapest-Szerencs-Lemberg; Budapest-Szerencs-Mező- és Dobsina; Budapest-Ruttka-Poprádfelka; Budapest-Kassa-Poprádfelka; Budapest-Szabadka-Bosnabrod; Budapest-Pécs-Eszék; Budapest és Temesvár; Miskolcz-Szerencs-Stry; Debreczen és Kassa; Kolozsvár és Szászrégen között; I. II. és III. osztálylyal Budapest-Pécs-Dálja; Budapest-Debreczen-M-Sziget; Győr és Gratz; Bród és Steinbruck között;

III osztálylyal: S. A. Ujhely és Lemberg, S. A. Ujhely és Przemysl között. Ugy a háló és étkező, mint a közvetlen személykocsikat továbbító vonatokra vonatkozólag a részletes közlekedési adatok a kifüggesztett menetrend-hirdetményekből, valamint az összes személypénztárak és menetjegyirodákban 10 krért kapható menetrendkönyvecskékből kivehetők.

Gyorsárú szállítás a kelettel való forgalomban. A magy. kir. államvasutaktól nyert értesítés alapján figyelmeztetnek az érdekeltek körök, az osztrák-magyar szerb, bolgár, török közvetlen forgalomban folyó évi május hó 1-vel életbe-lépett IV. sz. díjszabási füzetben foglalt 23 sz kivételes díjszabásra, melynek alapján gyorsabb romlásnak alávetett javak, nevezetesen vaj, tej, sajt, tűsneműek, zöldség, gyümölcs, hal és egyéb élelmi czikkek külön ezen célra vasrekeszekkel ellátott kocsikban egy rész Budapestről, Szabadka és Ujvidék s másrészt Belgrád, Nisch, Sofia, Philippopol és Konstantinápoly között gyorsárúként mérsékelt díjtételek mellett továbbíthatnak. Az említett kivételes díjszabás alapján továbbítható küldemények hetenként kétszer szállíthatnak mindkét irányban következő menetrend szerint:

A kelet felé indulás: Budapestről minden kedden és szombaton 7.35 órakor reggel, Szabadkáról minden kedden és szombaton 1.46 órakor délután, Ujvidékről minden kedden és szombaton 4.19 délután.

Megérkezés: Belgrádon minden kedden és szombaton 7.15 órakor este Nischben minden szerdán és vszárnap 5.26 órakor reggel, Sófiában minden szerdán és vasárnap 12.04 órakor délben Philippopolben minden szerdán és vasárnap 5.35 délután, Konstantinápolyban minden csütörtök és hétfőn 8.15 reggel.

Kelet felől; Indulás: Konstantinápolyból minden kedden és pénteken 8.15 órakor este, Philippopolból minden szerdán és szombaton 11.02 órakor délelőtt, Sofiából minden szerdán és szombaton 4.43 délután, Nischből minden szerdán és szombaton 10.20 órakor éjjel, Belgrádból minden csütörtökön és vasárnap 8 órakor reggel.

Megérkezés Ujvidéken minden csütörtök és vasárnap 11.09 délelőtt, Szabadkán minden csütörtök és vasárnap 1.45 órakor délután, Budapesten minden csütörtökön és vasárnap 7.35 este.

Az említett külön berendezésű s fenti menetrend szerint közlekedő kocsikban — a mennyiben azok gyorsan romló áruk által teljesen kihasználva nem volkának — a jelzett Balkánállomásokra rendelt oly közönséges gyorsárú is szállítható, mely a felek kívánságára a conventió vonattal továbbítható. Ily gyorsárúért a közvetlen díjszabás értelmében a rendes gyorsárúdíjtelek 60 %-al felemelve számíthatnak.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Möcs Zsigmond.

Hirdetmény.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönséges értesíteni, hogy az általam föntartott „Café Grande“-ban az áratkat lehetőleg leszállítottam. — Midőn erről a t. közönséget és különösen nagyrabecsült vendégeimet értesiteném, van szerencsém egyúttal becses tudomásukra hozni, hogy a jövőben is oda fogak törekedni, hogy t. vendégeim igényei, úgy a kávéházi jó italok, valamint a hirlapok, és a legkitünőbb szolgálát tekintetében, pontosan kielégítve legyenek.

Fiume 1891 július hó.

Kommarek Antal
Café Grande.

„THE GRESHAM“

életbiztosító-társaság Londonban.
 Magyarországi fiók: Ausztriai fiók:
 Bpest Ferencz-Jozsef utca 5. 6. Bécs, Gisellastrasse 1. sz. a.
 a társaság házában. a társaság házában.
 A társas. vagyona 1890. jun. 30 frk. 111.610.613—
 Évi bevétel biztosítások és kamattól 1890. évi jun. 30 „ 20.084.319.—
 Kifizetések biztosításai és járadéki szerződések s visszavásárlások után a társaság fennállása óta (1848) 231.804.082.—
 A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő alatt a társaságnál 55.985.265.— értékig nyújtattak be ajánlatok: miáltal a társaság fennállása óta benyújtott ajánlatok összértéke 1.666.812.555.—
 értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak az osztrák magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok.

Cs. és kir. szab.

TIRGRAM

Utánzásoktól óvakodjunk!

Hogy minden **FERGET** biztosan elpusztítsunk, ne használjunk más, mint a 4 év óta kitűnő hírt

Tirgram készítményeket és pedig Tirgram-Excite, mely egyetlen, méregtelen, embernek és háziállatnak semmi kárát sem ártó szer patkányok és egerek elpusztítására. Ár dobozban 1 frt.

TIRGRAM-TINKTURA

poloskák és azok potómeleg gyökereinek kiirtására, palackokban esettel 20—40 és 60 kr. Lit. palackokkal 2 frt. 50 kr.

TIRGRAM-POR

svábok, muszkák, balhák, legyek, molyok és növény-férges ellen 15 és 30 kros dobozban. Kilós doboz 3 frt.

Fiumében kapható: JECHEL FERENCZ úrnál
 Főraktár: TIRGRAM TÁRSASÁG, Budapest, V. Wurm utca 12 sz.

THE MUTUAL

New-Yorki Életbiztosító Társas.

Tisztán kölcsönösségen alapul. — Részvényesei nincsenek
 Alapított 1843.
 A világ legnagyobb és legelőnyösebb életbiztosító-társasága és a legnagyobb biztonsgot nyújtja
 Összes biztosítéki alap 1891 január 1-én
 367 millió forintnál több.
 Fenállása óta a társaság a kötvénytulajdonosoknak
760 Millió forintot.
 meghaladó összeget fizetett ki, melyből mintegy

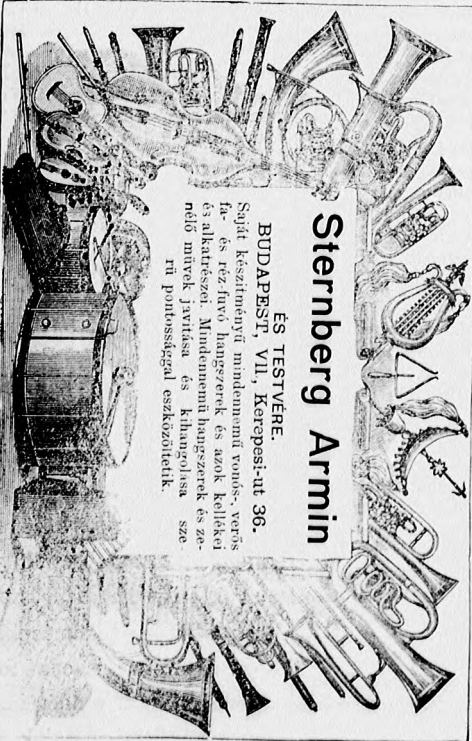
210 millió frt csupán nyereseményekre esik.

Mily szembetűnő előnyököt a biztosítás a „THE MUTUAL” nál nyújt, a következő kötvény-példa eredménye mutatja, mely szerint a nyeresemények a biztosítás lejáratánál csaknem a biztosított összeget elérték. 27.528-ik kötvényszám (nem tontina) biztosított összeg 1.276.25 dollár
 Felhamozott nyeresemények 1.826.—
 1891. márcziusban kifizetett 3.826.—
 Ellenben összes díjfizetés volt 5.549.76 —
 E szerint tiszta nyeresemény 2.276.24 —
 A „THE MUTUAL” kötvényei 2 év után megtámadhatlanok és 3 év után nem válhatnak érvénytelenekké. — Hadi kockázat feletle előnyös feltételek mellett (többnyire ingyen) fogadhatik el. Járadék-biztosítások különösen jutányosak. Bővebb felvilágosításért vagy ügynökségek elvállalásáért tessék fordulni a

Magyarországi vezérigazgatóság-hoz, — BUDAPEST, Bécsi-utca 5.

Budapest, Kerepesi - ut 36. szám.

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Sternberg Armin

ES TESTVÉRE.
 BUDAPEST, VII. kerület, Kerepesi-ut 36.
 Saját készítményű mindennemű vonós-, veres- és fúvós- és rez-fúvó hangszerek és azok kellekét és alkatrészeit. Mindennemű hangszerek és zenészek műveinek javítása és kiharcolása szigorú pontossággal eszközölhetik.

Mintaraktár a kereskedelmi Muzéum fiók üzletében Fiumében.
 Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Budapest, Kerepesi - ut 36. szám.

BATTARA P kő- és könyvnyomdája Fiumében.

„ADRIA“

Magyar tengeri hajózási részvénytársaság.

1891. július havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugot-európai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozniák:

Gőzös	1891 július
Glasgow Malta, Catania, Messina	„Tibor“ 1—16
Rouen	„Stefania“ 1—16
Liverpool	„Palmyra“ (Cunard Line) 1—10
London	„Wm. Bayly“ 1—10
Bordeaux	„Szápáry“ 5—15
Rio de Janeiro, Santos	„Matlekovits“ 5—15
Hull, Newcastle o/T	„Palermo“ 10—20
Glasgow	„Jókai“ 15—25
Oporto	„B. Keményi“ 21—31
Antwerpen Leith	„Adria“ 21—31
Liverpool	„Tarifa“ (Cunard Line) 21—31
Fiume	Bordeaux 1—10
	New-York 1—10
	Liverpool 5—15
	„Tarifa“ (Cunard Line) 5—15
	Malta, Oporto „B. Kemény“ 5—15
	Barcelona, Rouen „Zichy“ 10—20
	Glasgow „Tisza“ 21—31
	Liverpool „Saragossa“ (Cunard Line) 21—31
	London „Sultana“ 21—31
	Hull Newcastle o/T „Bassano“ 21—31
	New-York „Victoria“ (Anchor Line) 25—87—5

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztegzár intézkedések következtében történő járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösök későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1891. június hóban.

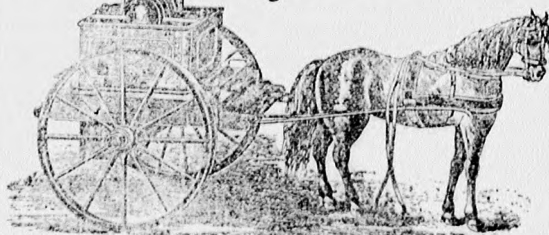
Alapított 1858, Kivétel az összes világrészekbe.

József főherceg ö cs. és kir. Fensége udvari szállítója. Első magyar gép- és tűzoltó-szeregyára, harang- és érc-öntőde.

WALSER FERENCZ

BUDAPEST, VII. kerület, Rottenbiller-utca 66. szám.

készít tűzfeckendőket gőz- és kézerőre minden minőség és nagyságban, kerti feckendőket, vízfordítócsökeket, tűzoltó szállító kocsiakat, öntöző készülékeket

szükeket magas nyomású vízvezetékhez, légszezfecskendőket (Extintoreket), tűzoltó létrákat (a legnagyobb tolu létráktól a legkisebb közeli létráig), tűzoltó omnibuszok és tűzoltósági serfocsiakat, tűzoltói legényeségi felszereléseket, gőzszivattyúkat, kútszivattyúkat, borszivattyúkat, szivattyúkat, bármely célra, Centrifugal-zivattyúkat, légnyomású pöcsegődr-tisztító készüléket, érczhangokat minden nagyságban (az eddigi előlított legnagyobb 9700 kigram), ércöntvényeket vasutak, gőzhajók és gyárak számára, elvállal tel-es vízművek és magán vízvezetéképítést és felszerelését, nyilvános gőz- és kádfürdők berendezését, ciosetek és bármilyen közegészségügyi tárgynak szállítását.

Arjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve Levelezés magyar, német, francia olasz, szerb és román nyelven

Szerk
 Via S. And
 Amm
 Tipografia

Előfizetési ár
 Egy évre . . .
 Félévre . . .
 Negyedévre . . .
 2 hóra
 Külföldre 1 évre

Baross és ger

A brazíliai megoldást nyújtotta meg, vel ezelőtt b...
 nal reá a tri...
 kedelmi kan...
 tésére, a L...
 útervébe a...
 csakhogy mig...
 ratért csak...
 szesült a ma...
 ról, addig a...
 20.000 frt, t...
 nagyobb segé...
 kormány rész...
 esületére vál...
 ily hátrányos...
 tekintettel a...
 s a hazai lis...
 áidozatokkal,
 e járatait, bi...
 E káros ve...
 zal vetett vé...
 kormányyal...
 értelmében, a...
 zentul havon...
 1—1 hajót a...
 és pedig ak...
 mindegyik tár...
 illetve Triest...
 illető kikötő...
 rakományt fen...
 tel arra, hog...

Egy é

A kör nagy...
 évre helyezte...
 gjának gyarap...
 tendőt mint no...
 akar a fentart...
 ket igényelt vo...
 beszéle végett...
 kintetéből és v...
 jének is érlelő...
 A szokás a t...
 énekkarává ava...
 rom eminenter...
 dezette meg lát...
 tanffy István, B...
 Béla. Mindann...
 nagybecsülés...
 sze a társaság...
 azon esték...
 felüdülést, kere...
 jain, mintahog...
 köszöntőjében k...
 szállóban tar...
 tal úr hivatalos...
 leányiskolát lát...
 tén a „Deák...